

Становище от доц.д-р Георги Манлиев

на трудовете на д-р Светлана Найденова за присъждане на научната степен „доцент“ по „Управление и контрол на финансовата информация и данъчното регулиране“, област „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.8: икономика

Кандидатът за присъждане на научната степен „доцент“ - **Светлана Найденова** представя за оценка 2 монографии, един учебник и една студия и 30 научни статии. Те се концентрират в следните няколко взаимно свързани научни области :

1. счетоводна отчетност на дейността на търговски дружества, в т.ч отчитане на инвестиции;

2. одитиране на дейността на търговски дружества;

3. данъчно облагане в цялост и на търговските дружества в частност.

4. други анализи, в сферата на професионалното направление 3.8

В първата област в няколко публикации се правят анализи на следните счетоводни проблеми: отчитане на правителствени дарения, счетоводно отчитане на лизингови операции, подходи и решения за счетоводно отчитане на инвестициите на търговските дружества, размяната на активи между тях и общи счетоводни проблеми. Изложението в тях е добре структурирано, добре аргументирано, с използването на подходящ табличен материал. Заслужава внимание въпроса за отчитането на правителствени дарения и оповестяване на правителствената помощ. Анализът е направен към 2008 г. и той е съвместим с правилата на ЕК за нотифицирането на държавните помощи. Веднага обаче възниква потребността от ново задълбочено третиране на този въпрос, защото от 2014 г. действат нови правила за държавните помощи. Добре са представени и въпросите за цялостно счетоводното третиране на инвестициите и лизинговите операции.

Втора, съществена насока в научните и приложните изследвания на Светослава Найденова са анализите върху счетоводните стандарти и моделирането на одитната дейност. По тази тематика авторката има няколко публикации за международните счетоводни стандарти. Няколко стандарта са обект на конкретен анализ в самите публикации, което повишава познанието, аргументите за тяхното въвеждане и приложение. Познанието в тази област се разширява чрез публикации върху въвеждането на международните стандарти на Интосай за публичния сектор и извеждане на потребността от прозрачност на финансовата информация в в тази област. Авторката е усетила значимостта на въпроса, защото продължението на тези важни въпроси днес вече набира инерция политиката за отворените данни в публичния сектор.

Като завършен израз на анализите на счетоводните стандарти са двете монографии на авторката. В тях тя разглежда задълбочено счетоводното отчитане на инвестициите в асоциирани предприятия, което е голяма практическа полза за коректно данъчно облагане на корпорациите. В тази връзка, голяма приложна значимост има и монографията за одитирането на малки и средни предприятия. Авторката е представила един завършен и систематизиран подход за необходимата първична документация, подходи за нейното анализиране и извеждане на одиторски оценки за дейността на тази голяма група предприятия. Познанието в тази област е от приложно значение за данъчната администрация, както и за банките, защото систематизирания одитен анализ разкрива прецизно тяхното финансово състояние.

Най-голямо научен и приложен принос в трудовете на д.р Цветанова има учебното помагало :“ Техника на данъчното облагане“. На пръв поглед темата е тривиална, но настъпващите проблеми в теорията и практиката на данъчното облагане правят въпроса актуален и много необходим. В учебника ясно, систематизирано и в добра логическа взаимовръзка се разглежда целия спектър на данъчното облагане: разбирането за същността на данъците, корпоративното облагане в неговата цялост (корпоративен и данък и алтернативни данъци върху разходите на корпорациите) индивидуалното подоходно облагане, данъците (вноските) за социално осигуряване ,данъци върху потребителските стоки и на местните данъци и такси. За първи път дори срещам данъка върху застрахователните премии, както и за облагането с мита. Изложението във всяка една глава е добре формулирано , прецизно и приложно ориентирано. Учебното помагало дава една отлична интерпретация на данъчното облагане с голяма практическа полза за студенти и други данъкоплатци. След прочитане на материята и подготовката за изпита, всеки студент може да се справи като данъчен агент на община или на корпорация. Преподаването на тази материя има голямо значение за Колежа, защото ще обогати познанието на студентите за финансовото управление на фирмите. Препоръчвам това обучение в програмата на колежа, защото ще повиши познанието за фирменото управление на студентите.

Към учебното помагало имам една препоръка: логично беше авторката да стъпи върху някои теоретични постулата за справедливо и ефективно данъчно облагане, които служат като аргументи за разработване на ефективна данъчна политика и след това да премине към практическото им приложение. Това е необходимо да се направи в приложението на всеки данък,за да се повиши разбирането за налагането на един или друг данък или самата процедура на данъчното облагане.този липсващ подход би увеличил теоретичното познание и на авторката, защото все пак научната степен доцент изисква и добро теоретично познание на материята.този извод не е валиден за счетоводните анализи и одитирането на фирмите, където авторката притежава високи компетентности.

Като допълнение в тематиката за данъчното облагане са и двете публикации за непоследователност на данъчното законодателство в страната. Оценките и препоръките в тях произтичат от приложното счетоводно прилагане на данъчните закони и наредби.

Освен посочените три тематични области: счетоводно отчитане на фирмени разходи, одитиране и данъчно облагане на стопанските субекти авторката е представила и някои други интересни публикации. Една част от тях са свързани с дефиниране на отговорностите на дипломираните експерт-счетоводители, а друга – за съвременното развитие на държавите, с която разкрива едно добро познаване на общи икономически проблеми.

Крайни оценки на представените публикации и приноси:

1. авторката коректно е разкрила своите приноси. Теоретично те са в по-голяма степен върху счетоводното отчитане и одитирането, и в по-малка степен върху данъчната теория. Приложните приноси обаче са съществени в посочените области.

2. монографиите, студията и учебното помагало разкриват системно, задълбочено и добре представено познание по въпросите на счетоводното отчитане на фирмените дейности, одитирането на фирмата и приложение на данъчното законодателство. Те представят д-р Найденова като изграден преподавател с умение да изложи и анализира в разбираем стандарт материята в трите области на нейната експертиза.

Като имам пред вид по-горе изложените аргументи и оценки на приносите в представените трудове, препоръчвам на уважаемия научен съвет да присъди научната степен „доцент“ на д-р Светлана Найденова

София 25.05.2015 година

Доц. д-р Георги Манлиев

